

Marianne Gaardens prædiken påskedag

Taler

Marianne Gaarden
Biskop over Lolland-Falsters
Stift

Dato

9. april 2023

Sted

Maribo Domkirke, Lolland

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 16, vers 1-8

I dag fejrer vi påskemorgens liv, lys og glæde.

For som den røde forårssol brød igennem her i dag, påskemorgen og varmede jorden, luften og vores vinterblege ansigter, sådan brød Jesus også igennem dødens mørke.

Påskemorgen er ren trompetfanfare og jubelsang

oven på skærtorsdags skæbnesvangre svigt og bedrag

og langfredags grusomme lidelseshistorie.

Men inden vi helt kan overgive os til lyset og glæden,

har påskeberetningen, som vi lige har hørt,

noget vigtigt at fortælle os om den transformationsproces,

vi må gennemleve for at kunne komme fra sorg til glæde, fra mørke til lys og fra død til liv.

For i Markus evangeliet, hvorfra jeg lige har læst,

slutter opstandelsesberetningen med et paradoks:

”De sagde ikke noget til nogen, for de var bange!”

Men hvis kvinderne ikke havde sagt noget til nogen, hvordan kan vi så sidde her i dag, 2000 år senere og høre om deres oplevelse i den tomme grav?

Deres første reaktion var ifølge Markus var hverken jubel eller glæde, men angst og tavshed, selvom englen sagde, at de ikke skulle være bange.

Det er sikkert en reaktion, de fleste kan genkende.

Angst forsvinder ikke blot, fordi nogen siger til os,

at vi ikke skal være bange.

Imens jeg forberedte denne prædiken, gik jeg en tur på stranden og så en stor sort labrador komme farende hen imod en familie med et lille barn.

Ejeren, der var flere 100 meter bagefter, råbte:

”I skal ikke være bange, den gør ikke noget!”

Mon ejeren havde forestillet, at barnet åndede lettet op, vendte ryggen til hunden og fortsatte med at samle muslingeskaller? Nej vel?

Ordene ”du skal ikke være bange,”

er ikke en trylleformular, der fjerner frygten.

Angst er ikke en rational beslutning.

Vi kan ikke med vores intellekt eller med vores vilje styre kroppens reaktion, når vi gribes af angst.

Man kan vågne efter et mareridt med hjertebanken og koldsved, og opdage, at hele er bare noget, man har drømt, og der heldigvis ingen fare er på færde.

Men det tager alligevel et stykke tid, inden kroppen falder helt til ro og man kan falde i søvn igen.

Frygten sidder i kroppen. Den aktiveres af et komplekst biologisk system, der sætter kroppen i et alarmberedskab.

Det har vi ingen kontrol over.

Så angsten forsvinder ikke ved en mental anstrengelse;

og heller ikke ved en psykologisk analyse, der forklarer,

hvorfor vi bliver bange.

Vi kan heller ikke fortrænge, fornægte eller undgå angsten, for den er en del af livet. Frygten for det ukendte – i sidste ende døden – hører med til livet.

Men ikke desto mindre lyder det hele 45 gange i bibelen:

”Frygt ikke!” Og det var også det, kvinderne fik at vide,

da de påskemorgen blev grebet af angst over at se den tomme grav og høre englens budskab om,

at Jesus var opstået fra de døde.

For når man først er død og ånden har forladt kroppen,

så kan man ikke opstå til livet igen. Det vidste kvinderne.

Men jo, sagde englen. Deres elskede ér opstået fra de døde.

Midt i sorgen over tabet af Jesus blev deres verdensbillede vendt på hovedet. Kvindernes reaktion var helt forståeligt at flygte fra graven uden at sige noget til nogen,

fordi de var bange.

Men på et eller andet tidspunkt, må kvinderne jo have overvundet deres angst og have fået tungen på gled!

Og dermed blev de verdenshistoriens første prædikanter – (og her er det i parentes værd at bemærke, at vi i år fejrer 75 året for ordinationen af de første kvindelige præster).

Og det selvom Paulus skrev, at kvinderne skulle tie i forsamlinger! For på Jesu tid havde kvinderne ingen særlige rettigheder.

I den antikke jødedom var kvinden underlagt manden,

der havde uindskrænket magt over sin hustru og børn. Manden kunne endda afholde huslige retssager, hvor han i yderste instans kunne dømme sin hustru til døden for slemme forseelser, som for eksempel for overtro!

Så der er mange gode grunde til, at kvinderne blev bange.

Men hvordan mon de overvandt deres angst?

Hvorfra fik de modet til at tale?

Det hører vi ikke om i Markus evangeliet.

Men vi kan gætte på det og undersøge,

hvad der har givet andre modet til at tale og handle.

I dag er det for eksempel den 9. april, Danmarks besættelse. Her var der også danskere, der fik modet til at handle imod besættelsesmagten, selvom de sikkert også var bange.

Og hvad med Jesus selv.

Han vidste, hvad der skulle ske inden påske.

Tre gange forudsagde han sin egen død.

Han fortalte sine venner, at de ville svigte ham,

og at en af dem ovenikøbet ville forråde ham. Han vidste,

at han ville blive ydmyget, tortureret og til sidst henrettet.

Aftenen før i Gethsemane have bad Jesus desperat til sin far:

”Fader, hvis du vil, så tag dette bæger fra mig.”

Dog ikke som jeg vil, men som du vil.

I Lukas evangeliet hører vi, at en engel fra himlen viste sig for ham og styrkede ham.

I sin angst bad Jesus endnu mere indtrængende til Gud,

og hans sved blev som bloddråber, der faldt på jorden.

Selv Jesus, Guds egen søn blev grebet af en frygt så stor, at han svedte blod. Et fænomen, der i følge lægevidenskaben skyldes ekstrem fysisk eller psykisk belastning.

Angsten drev Jesus til at bede sin far om at slippe for det, der lå foran ham, men han underordnede sig samtidig sin fars vilje: Din vilje ske, som vi også beder i Fadervor.

Det er ikke kun Jesus, der har bedt til Gud, når angsten blev for stor. Det er såre menneskeligt.

Hvis I sidder i et fly, hvor piloten meddeler, at der er gået ild i den ene motor, og flyet er nødt til at nødlande,

så vil de fleste af jer nok også bede en bøn til Gud om,

at det må gå godt – ja selv ateisten.

Man siger også, at landets største bedehuse er hospitalerne.

Og det er ikke uden grund.

Når det moderne menneske rammes af livstruende sygdom og mister kontrol over tilværelsen, så vækker det angsten hos de fleste, og en naturlig reaktion er at bede til Gud.

En hospitalspræst formulerede det engang sådan her:

”Når vi mister fodfæste i livet, så springer den skuffe op, hvorpå der står ’meningen med livet’, og deri findes Gud.

Når lægerne ikke har anden behandling at tilbyde den terminale patient, så tages præsten ned af medicinhylden.”

For det styrker os at lægge vores angst frem for Gud.

”Hjælp mig Gud, lad det ikke ske mig, som jeg frygter –

dog ikke som jeg vil, men som du vil.”

Måske bad kvinderne i den tomme grav også til Gud, så de fik styrke til at overvinde deres angst og modet til at tale.

Tale om det, der ikke kan forklares, forstås eller begribes – men kun gribes i troen på opstandelsen.

At Jesus fra korset, igennem tomheden og gravens mørke, har overvundet døden, så lyset, Guds evige lys en gang for alle – og for alle os – har sejret.

Opstandelsen er lige her – også som en del af vores verden.

Som troen på at en ny begyndelse altid er mulig,

når vi overgiver os til Gud og beder – din vilje ske.

Opstandelsen er lige her som åndens kraft,

der genrejser mennesker og indgyder nyt livsmod

midt i ruinerne af den gamle verden,

der er bombet sønder og sammen.

Giver dem kræfter til at genopbygge en tilværelse på ny.

Opstandelsen er lige her som det håb, der holder os fast på, at vi kan ændre den grådige kurs, menneskeheden har fulgt,

så vi i stedet kan finde en ny måde at leve på,
hvor vi værner om livet og den jordklode,
der er vores fælles forudsætning for at kunne eksistere.

Opstandelsen er lige her som en transformationsproces,
hvor vi skubbes ud af den trygge og kendte verden,
hvor vi kan gribes af angst, når vi mister kontrol,
og presses igennem det,
man kan kalde en åndelig fødselskanal,
inden vi når ud i lyset, livet og glæden.

For vejen er banet for os af ham, der elsker os.

Glædelig påske.

Amen.

Kilde

lfstift.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Påskedag

Relateret

Elof Westergaards prædiken påskedag
9. april 2023

Henrik Stubkjærs prædiken påskedag
9. april 2023

Henrik Wigh-Poulsens prædiken påskedag
9. april 2023

Mads Davidsens prædiken påskedag
9. april 2023

Marianne Christiansens prædiken påskedag
9. april 2023

Paneeraq Siegstad Munks prædiken påskedag
9. april 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-gaardens-praediken-paskedag>